

Danas

Stavovi stručnjaka potpuno različiti u vezi s najboljom formulom za usklađivanje primanja najstarijih

Nema sloge oko modela za rast penzija

Nakon pet godina suspenzije usklađivanja penzija sa inflacijom, od sledeće godine prema tvrdnjama vlasti, ali i izjavama predstavnika MMF-a u Zakonu o PIO ponovo će stupiti na snagu formula o usklađivanju penzija, samo, pitanje je koja.

Fiskalni savet je izašao sa dokumentom u kom se analizira pet formula koje se uglavnom koriste u evropskim zemljama. Do 2014. godine penzije su se usklađivale dva puta godišnje sa inflacijom i rastom BDP-a iznad četiri odsto. Od 2006. do 2010. godine povećanje penzija zavisilo je samo od rasta cena, a pre toga, od 2003. do 2006. godine penzije su usklađivane polovinom sa rastom cena, a polovinom sa platama.

I predlozi Fiskalnog saveta kreću se u ovim okvirima, a izgleda da svako ima svoju omiljenu kombinaciju.

Milojko Arsić, profesor na Ekonomskom fakultetu, smatra da je najadekvatnije rešenje takozvana švajcarska formula i to usklađivanje 50 odsto sa inflacijom, a 50 odsto sa zaradama.

„Ta formula je jednostavna i razumljiva. Takođe obezbeđuje da neće doći do većih izdataka za plate i penzije nego što je održivo. Kod usklađivanja sa BDP-om je problem sa kašnjenjem podataka za bruto domaći proizvod, pa imamo i revizije BDP-a. S druge strane, velikom broju ljudi nije baš ni jasno šta je BDP, dok su zarade svima jasne i vidljive“, objašnjava Arsić dodajući i da su podaci o inflaciji i zaradama mnogo ažurniji. Na primer, za prošlu godinu se kalkuliše sa rastom BDP-a od 4,4 odsto, ali prema podacima za poslednje mesece izgleda da će se rast korigovati nadole, na 4,2 odsto, pa se postavlja pitanje sa kojim bi se rastom BDP-a zapravo indeksirale penzije.

On ističe i da očekuje da Vlada ide na izdašniju formulu za penzionere.

„To je karakteristika mnogih vlada da daju građanima ono što žele, a građani ne razmišljaju da li je to održivo na duži rok ili da li će možda istisnuti javne investicije ili izdatke za zdravstvo ili školstvo“, napominje on.

Međutim, penzioneri preferiraju upravo usklađivanje penzija sa privrednim rastom, a čini se da i MMF naginje na tu stranu. Naime, prekjuche je Džejms Ruf, odlazeći šef misije Fonda u Srbiji, izjavio da se „sa povećanjem plata i penzija može nastaviti, ali pod uslovom da ekonomija nastavi da raste. Želimo da u Srbiji postoji bolji okvir za plate u javnom sektoru i postoji formula za automatsko indeksiranje penzija, koje mora biti u skladu sa rastom privrede“.

Mada neka udruženja penzionera predlažu da se penzije povećavaju polovinom u skladu sa rastom cena, a drugom polovinom za rast BDP-a iznad dva odsto, što je malo izdašnija varijanta jednog od prethodnih zakona o PIO, Jovan Tamburić, predsednik Udruženja sindikata penzionisanih vojnih lica Srbije, smatra da bi penzije trebalo da rastu u skladu sa rastom BDP-a bez obzira da li je veći ili manji od dva odsto.

„Ne znam zašto je Fiskalni savet predstavio sve one modele kada mi već imamo zakon o PIO koji propisuje da se penzije usklađuju 50 odsto sa inflacijom, a 50 odsto sa rastom BDP-a iznad četiri odsto, samo što mi mislimo da nema razloga za tim limitom, već da treba da penzije rastu u skladu sa rastom BDP-a koliki god da je. Prethodnih godina rast veći od četiri odsto je pre bio izuzetak, što bi značilo da penzije ne bi bile usklađene u godinama kada je privredni rast bio manji“, napominje Tamburić dodajući da je 1,7 miliona penzionera neusklađivanjem u prethodnih pet godina oštećeno za oko 2,5 milijardi evra.

Tamburić se osvrće i na predlog Fiskalnog saveta da se gornja granica mase isplaćenih penzija smanji sa 11 na 10 odsto BDP-a.

„Nelogično je da država ograničava uplate za penzijske doprinose privatnim licima i firmama. Država treba da ograniči koliko se za penzije može isplatiti iz budžeta, a ne da se bavi PIO fondom. Takvih ograničenja nema nigde, samo u istočnoevropskim državama“, kategoričan je Tamburić.

Arsić se sa ovim ne slaže i poručuje da kada PIO fond bude mogao da se u potpunosti finansira iz doprinosa, onda može da se priča o ukidanju ograničenja na rashode za penzije.

Profesor na Ekonomskom fakultetu Jurij Bajec brani predlog da se penzije usklade sa inflacijom i sa rastom BDP-a iznad dva odsto.

„Mislim da je vlada pogrešila što se već za ovu godinu nije vratila na postojeća zakonska rešenja. Minimum oko kog ne treba da ima nikakve polemike je da se održi realna vrednost penzija, a to je uvećanje za rast cena. Dalje penzioneri čine značajan deo stanovništva države i učestvuju u ekonomskim rezultatima zemlje. Napokon 30, 40 pa i 50 godina su radili i uplaćivali doprinose. Red je da učestvuju i sada u rezultatima i razvoju. Zato mislim da je dobro rešenje da penzije rastu za rast cena i za rast BDP-a iznad dva odsto. To je razumno i fiskalno održivo rešenje“, objašnjava Bajec.

On dodaje i da je prethodnih par godina usporen priliv novih penzionera zbog penala za prevremenu penziju, pa se sada ljudi ne žure u penziju već čekaju da odrade svoj radni vek.

„S druge strane imamo bolju naplatu doprinosa i rast broja zaposlenih koji uplaćuju doprinose, tako da se i izdaci iz budžeta za penzije smanjuju“, podseća Bajec zaključujući da je najvažnije da vlada odustane od diskrecionih odluka i usvoji pravila kojih će se pridržavati.

Inače prema analizi Fiskalnog saveta u poslednjih 10 godina najizdašnije za penzionere bile bi formule kojim se primanja usklađuju sa inflacijom i BDP-om.

Gledano od 2008. do 2018. formula inflacija plus rast BDP-a iznad dva odsto i inflacija plus polovina rasta BDP-a bi donele godišnji rast penzija u proseku od 6,6 odsto.

Formula u kojoj se penzije usklađuju 50 odsto sa inflacijom, a 50 odsto sa rastom zarada bi dale prosečno godišnje povećanje od 6,3 odsto, a recimo 30 odsto inflacija plus 70 odsto rast doprinosa bi dao najmanje povećanje penzija od 5,9 odsto godišnje. Recimo zakonsko rešenje po kom se penzije usklađuju sa inflacijom i povećanjem BDP-a iznad četiri odsto, značilo bi da od 2009. do prošle godine uopšte ne bi bilo usklađivanja sa privrednim rastom koji je uvek bio ispod četiri odsto i dao bi ubedljivo najmanje godišnje povećanje penzija.

RAST PENZIJA će se od 2020. godine računati drugačije, a ovo su PET MOGUĆIH MODELA

Novu formulu za indeksaciju penzija koja će biti primenjena od naredne godine najavilo je ministarstvo finansija i šef kancelarije MMF u Beogradu Sebastijan Sosa.

Vlada Srbije najavila je novu formulu za obračunavanje rasta penzija od 2020. godine, a u nastavku navodimo pet mogućih modela koje je napravio Fiskalni savet i koji će uskoro ući u javnu raspravu.

Novu formulu za indeksaciju penzija koja će biti primenjena od naredne godine najavilo je ministarstvo finansija i šef kancelarije MMF u Beogradu Sebastijan Sosa. Kako je ocenjeno u Nemanjinoj 11, Vlada će na novom modelu raditi zajedno sa MMF, a Fiskalni savet je na osnovu domaćih i međunarodnih iskustava napravio nekoliko najboljih mogućih načina obračuna.

- Hitno usvajanje nove formule je društveni i fiskalni prioritet u ovoj godini. Sa ekonomskog stanovišta formula za usklađivanje penzija treba da obezbedi rast penzija u skladu sa privrednim rastom. Tako bi jedan od modela mogao da bude

predlog penzionerskih udruženja po kojem se penzije usklađuju sa inflacijom i rastom BDP preko dva procenta. Moguće je ponovo propisati i "švajcarsku formulu" koja podrazumeva usklađivanje penzija po principu 50 odsto sa inflacijom i 50 odsto sa rastom BDP, a koja je u Srbiji ranijih godina bila vrlo podržana. Treća opcija je usklađivanje po principu 50 odsto sa inflacijom i 50 odsto sa rastom prosečnih zarada, a četvrta po principu 40 odsto sa inflacijom i 60 odsto sa rastom prosečnih zarada. Konačno, jedna od formula mogla bi da bude i usklađivanje kretanja penzija sa inflacijom i rastom ukupne mase zarada u odnosu 30:70 - navode u Fiskalnom savetu i podsećaju da je Vladi data diskreciona mogućnost da u skladu sa svojim političkim preferencijama pojedinim penzionerima isplaćuje novčano uvećanje uz penziju, a što nije dobro.

Ranijih godina u Srbiji se nekoliko puta menjala formula za obračun rasta penzija. Od 2003. penzije su se usklađivale po principu 50 odsto sa inflacijom i 50 odsto sa rastom zarada. Iako je ova formula bila ekonomski održiva, Vlada ju je 2005. po zahtevu Svetske banke ukinula i propisala usklađivanje penzija sa kretanjem inflacije. Pensioneri su bili nezadovoljni i tada je došlo do velikih, ekonomski neodrživih, vanrednih povećanja penzija 2008. koja su prouzrokovala višegodišnju penzijsku i budžetsku destabilizaciju. Potom su 2010. godine uvedene mere štednje i penzije su bile usklađivane samo sa cenama i delom rasta BDP preko četiri odsto godišnje. Nakon stabilizacije Vlada je ukinula formulu za usklađivanje penzija krajem 2018. i najavila novu od 2020. godine.

U Evropi skoro sve zemlje imaju formule za usklađivanje penzija, a najviše njih koristi kombinaciju rasta cena i rasta zarada. Austrija, Italija, Francuska i Španija usklađuju penzije sa rastom cena. Formule su nešto izdašnije i delimično uključuju i rast zarada u Finskoj (20 odsto), Češkoj (33 odsto), Slovačkoj, Rumuniji i Bugarskoj, gde rast zarada učestvuje sa 50 odsto prilikom usklađivanja penzija.

Pet mogućih modela po Fiskalnom savetu

1. Usklađivanje sa inflacijom i delom rasta BDP-a preko 2%
2. 50% sa inflacijom i 50% sa rastom BDP
3. 50% sa inflacijom i 50% sa rastom prosečnih zarada
4. 40% sa inflacijom i 60% sa rastom prosečnih zarada

5. 30% sa inflacijom i 70% sa rastom ukupne mase zarada

Filip Moris Srbija četvrti put zaredom među najboljim poslodavcima u Srbiji i svetu

Kompanija Filip Moris Srbija dobitnik je četvrti put zaredom priznanja „Top Employer“, čime je, zahvaljujući izuzetnim uslovima koje pruža svojim zaposlenima, svrstana među najbolje poslodavce u zemlji i u 2019. godini.

Sertifikat „Top Employer“ koji dodeljuje istoimeni međunarodni institut sa sedištem u Holandiji, još jednom potvrđuje da se kompanija Filip Moris ističe po strateškim, dobro osmišljenim programima pomoću kojih se kreira radno okruženje u kom se zaposleni osnažuju i dobijaju izvanredne mogućnosti daljeg razvoja.

„Kompanija Philip Morris se već četiri pune godine nalazi na putu ostvarenja jedne smele vizije – budućnosti bez duvanskog dima. Činjenica da kroz čitav taj period dobijamo kako na lokalnom, tako i na evropskom i globalnom nivou ovakvo priznanje, dokazuje jednu važnu stvar – da su nam ljudi, naši zaposleni, koji su najvažnija karika u procesu transformacije, bili i ostali na prvom mestu“, kaže Tatjana Jovanović, direktor ljudskih resursa u kompaniji Filip Moris za jugoistočnu Evropu

Kako bi bile sertifikovane od strane ove ugledne međunarodne institucije kompanije moraju ispuniti veoma stroge kriterijume, poput: strategije pronalaženja talentovanih pojedinaca, planiranja angažovanja zaposlenih, uključivanja zaposlenih u kolektiv, mogućnosti za učenje i razvoj, upravljanja učinkom rada, razvoja liderskih sposobnosti, upravljanja karijerom, kompenzacije i beneficije.

T·A·N·J·U·G
novinska agencija

"Oko 24.000 radnika na crno dobilo regularno zaposlenje"

Inspekcije rada obavile su više od 70.000 nadzora u prošloj godini, a oko 24.000 radnika koji su ranije radili na crno, dobilo je regularno zaposlenje.

To je izjavio ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Zoran Đorđević, i naveo da je to rezultat projekta "Reci ne radu na crno" koji je Srbija sprovela uz podršku Norveške.

Đorđević je u Aleksincu, gde je prisustvovao predavljanju projekta "Norveška za vas-Srbija", rekao da je dolaskom u Ministarstvo rada 'nasledio' nekoliko projekata koji su sprovedeni s Norveškom, a da je u međuvremenu pokrenut vrlo bitan projekat jačanja kapaciteta inspektorata rada.

"Inspekcija rada je za godinu dana koliko radimo norveški projekat, sa istim kapacitetima kao ranije uspela da obavi 31 odsto više inspekcija nego što je bilo u rekordnoj 2017. godini, tako da je broj inspekcijiskih nadzora povećan sa 53.000 na nešto više od 70.000 inspekcijiskih nadzora", rekao je Đorđević.

On je naveo da je saradnja s Norveškom u projektu "Reci ne radu na crno" doprinela boljoj kontroli države u oblasti rada, zaštiti radničkih prava i većoj naplati kroz kažnjavanje poslodavaca.

"Nije bilo krucijalno samo da daju novac, nego to što su bili prisutni, a to nas je teralo da radimo više i bolje da bismo opravdali novac koji smo dobili. To smo i uradili, a to je višestruka korist za državu", istakao je Đorđević.

Kako je rekao, Srbiji su skandinsvske zemlje uzor u mnogim oblastima, kao što su rodna ravnopravnost, diskriminacija i briga o najranjivijim kategorijama, sistem socijalnih karata.

Đorđević je naglasio da Srbija treba da uči od Norvežana kada je reč o kontroli nad javnim finansijama i izrazio je zahvalnost norveškoj ambasadi na sprovođenju projekta "Norveška za vas - Srbija" koji će doprineti razvoju nerazvijenih područja u Srbiji.

"400 najboljih dobija posao, plate sestara prioritet i ove godine"

Ministar zdravlja Zlatibor Lončar kaže da će u septembru posao u zdravstvenim ustanovama dobiti 400 ili 500 najboljih đaka srednjih medicinskih škola.

On se sastao s direktorima srednjih medicinskih škola u Srbiji, povodom početka nacionalnog programa zapošljavanja najboljih mladih medicinskih sestara i tehničara, diplomaca ovih obrazovnih ustanova.

On je rekao da vlada vodi odgovornu kadrovsku politiku u zdravstvu, politiku zadržavanja naših najboljih lekara i medicinskih sestara, jer je, kaže, cilj da o zdravlju građana Srbije brinu najbolji zdravstveni radnici.

"To je prioritet države Srbije, predsednika Vučića i Vlade Srbije", rekao je Lončar i naveo da je u toku proslave godine posao dobilo više od 160 najboljih studenata medicine.

Danas je dogovoreno da će od septembra i najbolji đaci medicinskih škola, njih između 400 i 500 dobiti posao u našim zdravstvenim ustanovama i, kako kaže, ministar, dobiće šansu da rade, da se usavršavaju i

dobiće sve privilegije koje su neophodne da bi ostali ovde, u svojoj zemlji.

Ministar je istakao da će prioritet imati medicinske sestre i tehničari i u ovogodišnjem povećanju plata, kao i da će biti promenjen zakon i da će i oni moći u svojom matičnim ustanovama da rade popodne sa lekarima i imati dodatni vid zarade.

Ministarstvo zdravlja je u prethodnom periodu, od 2014. godine do danas, u zdravstvenim ustanovama naše zemlje zaposlilo više od 12.000 zdravstvenih radnika, od kojih su 7.000 medicinske sestre i tehničari.

Bankama ističe rok - od ponedeljka prigovor i preko sajta

Sve banke u Srbiji moraće do ponedeljka na svojim internet prezentacijama da omoguće klijentima da podnose prigovore.

Takođe, moraće da jasno postavе obaveštenje sa informacijama o postupku zaštite prava korisnika.

"Utvrđena je obaveza finansijske institucije da omogući podnošenje prigovora preko svoje internet prezentacije, i to već na njoj naslovnoj stranici, kao i da u delu svoje internet prezentacije koji se odnosi na prigovore postavi obaveštenje sa opštim informacijama o postupku zaštite prava korisnika", rečeno je Tanjugu u Narodnoj banci Srbije.

NBS je 10. januara ove godine usvojila Odluku o postupku po prigovoru i pritužbi korisnika finansijskih usluga i Odluku o postupku po prigovoru i pritužbi pravnog lica, a koje stupaju na snagu 11. februara.

Takođe, ako je ugovor zaključen "na daljinu", na primer, korišćenjem mobilnog bankarstva, preko mobilnog telefona, banke i druge finansijske institucije imaju obavezu da omoguće podnošenje prigovora na isti način, preko mobilne aplikacije.

"Te institucije će ubuduće biti dužne da u svakom pojedinačnom slučaju izdaju potvrdu o prijemu prigovora, umesto samo po izričitom zahtevu podnosioca prigovora, što je do sada bio slučaj", objašnjavaju u NBS.

Time se, kažu, klijentima olakšava eventualno dokazivanje ako žele da nastave postupak podnošenjem pritužbe NBS-u ili pred sudom.

Portal B92.net

Hit oglas: Za "vajber dadilju" 1.400 prijava, 600 RSD na sat

Naime, kako pišu mediji, oglas objavljen pod nazivom "Vajber dadilja" postao je hit na društvenim mrežama.

Kako se sa daljine i od 10.000 kilometara brine o mališanima, da li ova poslovna ponuda stiže samo iz Amerike, hoće li se i u Srbiji uskoro deca čuvati preko aplikacije, samo su neka od pitanja u Jutru Prve TV za Ruzmilku Đotunović, rukovodioca "Bebi servisa Beograd", Nevenu Čalovski Hercog, porodičnog psihoterapeuta i Miloša Turinskog iz Infostuda.

Turinski je objasnio da je poslodavac koji je postavio ovaj oglas GNS softver servis koji navodi da je osmišljen novi softver koji omogućava čuvanje dece na daljinu za tržište SAD.

Potrebno je, kako dodaje, da kandidati znaju engleski i imaju pametni telefon.

"Za 15 dana stiglo je više od 1.370 prijava, oglas je pregledan 57.000 puta što je ogromna brojka, u proseku je 59 broj prijava godišnje. najviše se javilo kandidata sa SSS, 60 odsto su žene. Svi pitaju kako se to radi, mi nemamo te informacije", navodi Turinski.

On kaže da je i njima u Infostudu bio šok. "Ovo je najegzotičniji oglas koji imamo, nikome nije jasno kako se čuvaju deca iz Srbije u Americi".

Što se tiče kredibiliteta samog oglašivača, Turinski kaže da su uslovi da jedno pravno lice postavi oglas kod njih ti da je pravno lice registrovano u Srbiji, da nema blokade od NBS i da nema nijendu dikriminatornu stavku. "Ako to ispunjava ima pravo da ga postavi".

Ruzmilku Đotunović, rukovodilac "Bebi servisa Beograd" kaže da nema objašnjenje za ovakvu vrstu čuvanja dece.

"To je velika odgovornost, postoji procedura koja funkcioniše 30 godina, kandidati prolaze strogu selekciju, psihološka testiranja preko NSZ, stručni tim obavlja informativne razgovore, organizujemo obuku praktičnu i teortersku i tek kada prođu kroz sve grupe onda se opredeljujemo koga ćemo angažovati", objašnjava ona proceduru odabira kandidata u servisu kojim ona rukovodi 17 godina.

Prem anjenim rečima, kod njih je radni sat plaćen između 200 i 300 dinara, a u oglasu za čuvanje dece preko vajbera 600 do 700 dinara.

"Kod nas žene idu u nečiju kuću, rade po 8 sati, rade fizičke poslove, to je težak posao, a ovde sedite kod kuće, jedan mobilni telefon i razgovarate i satnica je 600-700 dinara", kaže ona.

Danas: Mali akcionari PKB-a podneli tužbu, traže svoje akcije

Grupa malih akcionara, bivših radnika i penzionera PKB Korporacije, podnela je Privrednom sudu u Beogradu tužbu jer nisu mogli da ostvare svoje zakonsko pravo na besplatne akcije ostvarene po osnovu radnog staža u toj firmi, preneo je list Danas.

Tužbom je obuhvaćena Republika Srbija, odnosno Ministarstvo privrede, jer je država od 2016. preuzela vlasništvo nad Korporacijom, piše taj list.

"Besplatne akcije po članu 342 Zakona o privrednim društvima, prelaze iz društvenog kapitala tog preduzeća, ali je malim akcionarima uskraćen uvid u dokumentaciju iz koje bi ustanovili iznose svojih pojedinačnih udela", kazao je za Danas advokat Udruženja penzionera i bivših radnika

PKB-a Saša Gemaljević, koji je u njihovo ime podneo tužbu.

Prema njegovim rečima, mali akcionari su se u više navrata obraćali bivšoj firmi i tražili ostvarivanje tog svog prava, ali su se u korporaciji oglušili o te zahteve.

Gemaljević je istakao da će na Skupštini PKB-a, koja je zakazana za danas, predstaviti elemente tužbe, a nada se da će nakon toga mirnim putem i bez suda biti pronađeno rešenje za ostvarivanje zahteva malih akcionara.

Firma Al Dahra, registrovana u Irigu, kupila je početkom oktobra prošle godine nepokretnu imovinu PKB i zavisnih preduzeća za nešto više od 105 miliona evra.

Nova ekonomija/Business Intelligence Balkans

Registar stvarnih vlasnika koristan, pitanje ko proverava dokumenta

Uspostavljanje centralne evidencije stvarnih vlasnika je dobra inicijativa, ali je glavna zamerka ko će proveravati dokumentaciju o stvarnim vlasnicima, ocenjuje Aleksandar Vujičić, konsultant i bivši direktor Uprave za sprečavanje pranja novca.

"Ako otvorite firmu čiji je suosnivač 25 odsto firma iz ofšor, morate da kažete ko je vlasnik. Vi ćete da projavite APR-u da je vlasnik ofšor firme Don Džonson iz Gvatemale, daćete njegov pasoš. U mnogim slučajevima to možete da proverite. Ali, nekad ne možete da utvrdite da li Džonson stvarno postoji, a ako postoji da li je stvarni vlasnik ili je opet podmetnut", objašnjava Vujičić.

Kako navodi, nerealno je očekivati da će APR, Poreska uprava, Uprava za sprečavanje pranja novca ili MUP proveravati svu dostavljenu dokumentaciju stvarnih vlasnika.

Sa druge strane, napominje da registru stvarnih vlasnika treba ostati vreme da se pokaže kako će funkcionisati u celom sistemu preventive, budući da je registar samo jedan od mehanizama za sužavanje prostora da neko izvrši krivično dela pranja novca i finansiranja terorizma.

Vujičić ističe da će registar obveznicima zakona o sprečavanju pranja novca (npr. banke, menjači, agenti za trgovinu nekretninana) ali i drugim državnim organima skratiti vreme za proveru stvarnog vlasništva, dati indicije u kom pravcu da vrše proveru i kako da u pojedinim slučajevima klasifikuju rizik od pranja novca i finansiranja terorizma.

Agencija za privredne registre je krajem 2018. uspostavila poseban registar stvarnih vlasnika u kome će se nalaziti imena stvarnih vlasnika privrednih subjekata, koji, direktno ili indirektno, imaju više od 25 odsto udela u nekoj firmi.

Postojeći registrovani subjekti bili su u obavezni da evidentiraju svoje stvarne vlasnike do kraja januara 2019. godine.

U toj evidenciji biće navedena i imena osoba koji imaju preovlađujući uticaj na donošenje odluka i vođenje poslova. Biće imenovane i osobe koje posredno ili direktno obezbede sredstva koja bitno utiču na donošenje odluka u tom subjektu.

Srbija je prošle godine po hitnom postupku donela Zakon o centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika, po preporuci Komiteta Manival Saveta Evrope. Registar je jedan od razloga zašto je Međudržavno telo za borbu protiv pranja novca (FATF – Financial Action Task Force) u februaru 2018. Srbiju stavilo na "crnu listu" zemalja sa nedostavima u sistemu borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma. Srbija je i dalje na toj listi.

RTS/Tanjug/Blic/RTV

GRIP UZIMA MAHA Zabranjene posete u bolnicama širom Srbije, devet osoba preminulo, BROJ OBOLELIH RASTE

U Srbiji je trenutno više od 68.000 prijavljenih slučajeva gripa ili pacijenata sa sličnim simptomima, zbog toga, ali i devet osoba koje su preminule usled posledica, u bolnicama i porodilištima na snazi su zabrane poseta. Na listi zdravstvenih institucija koje su obuhvaćene tom merom od danas su i Univerzitetska dečja klinika u Tiršovoj, Vojnomedicinska akademija (VMA), kao i Opšta bolnica u Kikindi.

Nišlijka Sanja R. (44), kod koje je analizom krvi potvrđeno prisustvo virusa gripa, preminula je u noći između 5. i 6. februara na Klinici za infektivne bolesti KC u Nišu čime je broj stradalih čija se smrt dovodi u vezu sa virusom gripa u Nišu povećan na tri osobe, a na teritoriji Srbije ukupno je devet žrtava. Dakle, ovo je period godine kada je vrhunac aktivnosti gripa zabeležen u svim regionama Srbije.

Epidemiolog Instituta za javno zdravlje "Batut", prof. dr Darija Kisić Tepavčević izjavila je za RTS da broj obolelih raste i da je najviši u uzrasnoj grupi od nula do četiri godine. Ona objašnjava da se upravo u tom uzrastu najčešće ide kod lekara, pa se i najčešće prijavljuju slučajevi gripa. Naglašava da svi instituti i zavodi u Srbiji na dnevnom nivou dobijaju izveštaje o broju obolelih i sve podatke prijavljuju institutu na nacionalnom nivou, u najkraćem mogućem roku.

- Podaci koji se prijavljuju, kako o ukupnom broju obolelih sa oboljenjem sličnim gripu, tako i o smrtnim ishodima koji se dovode u vezu sa ovim virusom, zaista odražavaju stvarnu epidemiošku situaciju u našoj zemlji - napominje Kisić Tepavčević.

Ističe i da je važno da se ne nagađa o broju smrtnih ishoda i objašnjava da ih "Batut" objavljuje na nedeljnom nivou, tek kada laboratorijske analize potvrde da je reč o virusu gripa. Rekla je da je do sada je potvrđeno šest smrtnih slučajeva, a ove nedelje je prijavljeno još slučajeva, pa dodala da će novi podaci biti objavljeni u sklopu redovnih izveštaja petkom. Neophodno je, kaže, razlikovati pojam prijave i proglašenja epidemije.

- Prijava epidemije znači da je broj obolelih iznad očekivanog za ovaj period godine i za sada je prijavljeno u dva okruga - Pirotskom i Zlatiborskom, to znači da je broj kvantitativno prešao epidemijski prag, ali se ne preduzimaju nikakve posebne aktivnosti - objasnila je ona.

Proglašenje epidemije je vanredna situacija, koja se uvodi na predlog Instituta za javno zdravlje i proglašava je samo ministar, ali se to dešava u izuzetno retkim situacijama, a Kisić Tepavčević objašnjava da je "ovo sezonski grip i nema naznaka da je epidemijskog karaktera".

U cilju sprečavanja nastanka i širenja gripa, posete su zabranjene u više zdravstvenih institucija među kojima su od danas Univerzitetska dečja klinika u Tiršovoj, Vojnomedicinska akademija (VMA), kao i Opšta bolnica u Kikindi.

Inače, na osnovu izveštaja Instituta za javno zdravlje Vojvodine, aktivnost virusa gripa je na teritoriji Severnobanatskog okruga iznad visokog praga. U kikindskom Zavodu za javno zdravlje za RTV je potvrđeno da je od 10 uzorkovanih pacijenata, sedam pozitivno na virus AH1N1. Petoro pacijenata kod kojih je virus potvrđen su sa teritorije Severnobanatskog okruga.

Pacijent iz Sente otpušten je na kućno lečenje, a zdravstveno stanje troje pacijenata koji su smešteni u kikindskoj Opštoj bolnici je stabilno. Zdravstveno stanje muškarca (1970), trenutno je komplikovanije. Naime, taj pacijent, inače srčani bolesnik, još uvek je na respiratoru zbog kardioloških problema. Za jedno dete, smešteno na Odeljenju pedijatrije kikindske Bolnice, još uvek se čeka potvrda da li se radi o virusu AH1N1, a stanje malog pacijenta je stabilno.

Posete su zabranjene, između ostalog, u:

1. Klinički centar Srbije
2. GAK "Višegradaska"
3. Univerzitetska dečja klinika u Tiršovoj
4. KBC "Bežanijska kosa"
5. KBC "Zvezdara"
6. Vojnomedicinska akademija (VMA)
7. Opšta bolnica "Đorđe Joanović"
8. Opšta bolnica u Kikindi
9. Opšta bolnica Subotica
10. Opšta bolnica Požarevac
11. Opšta bolnica Petrovac na Mlavi
12. Opšta bolnica Užice
13. Klinički centar Niš

Treba pomenuti i da području Braničevskog okruga bolnice postoje samo u Petrovcu na Mlavi i Požarevcu i zabrana poseta na snazi je i u jednoj i u drugoj ustanovi, jer su u ova dva grada registrovana dva pacijenta obolela od virusa gripa AH1.

Podsetimo, virus gripa u Srbiji odneo je do sada devet života, a broj obolelih se od proteklog vikenda naglo povećava. Najviše obolelih je među decom i to onim najmlađima - do četiri godine, ali i ako su hronični bolesnici među osetljivom kategorijom, domaći lekari upozoravaju da od gripa obolevaju i umiru i mlade, zdrave osobe, zbog čega apeluju da se "ne junače, već da odleže".